

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. XXX. De tertio humilitatis gradu

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

ligionis honor & auctoritas, quæ altera est chimera, quæ nobis subinde solet se offerre, vt nostram velet imperfectionem & malam mortificationem. Non id facio (dicunt) mea sed Religionis & ordinis causa, cui respectus & reuerentia debetur. Hunc respectum omitte, nihil hoc modo Ordini decedet, sed plus accedet, si te humilem viderint; in hoc enim Ordinis auctoritas, & existimatio sita est, vt Religiosi humiles & mortificati sint, & alieni ab omni eo, quod mundum sapere vel olere possit.

Narrat in Indica historia P. Maffæus, quod concionanti cuidam ex nostris in Iaponia CHRISTI Seruatoris nostri fidem in via publica Firandi ciuitatis, præteriens casu quis Gentilis illustri in doctrinam contempsit, & attracta præpingui saliuarepente in mediam inspuuit faciem.

Ille sine perturbatione vlla sputum lineteolo abstergit, ac ne verbo quidem reddito cœptam orationem eodem profusus tenore vultuque prosequatur, quasi nihil accidisset. Id contemplatus ex auditoribus quidam id notauit, & prædicatoris patientiam, & humilitatem aduertens apud se cogitare cepit, fieri non posse, vt doctrina tanta patientia, humilitate & animi constantia cœlo demissa non sit, & diuinam profecto esse. Quod tam apud illum valuit, vt se conuerteret, & dimissa concione illum adiret, & peteret se in fide instrui & baptizari.

CAPIT XXX.

De tertio humilitatis gradu.

Quin tertius gradus humilitatis.

TERTIUS humilitatis gradus est, quando quis magnis virtutibus & Dei donis exornatus, & magno in honore & existimatione positus, in nullo superbit, nec sibi quid adscribit, sed omnia ad ipsum fontem, qui Deus est, refert, à

quo omne bonum & donum profectum est.

Tertius hic humilitatis gradus (teste Bonauent.) est magnorum & perfectorum virorum, qui quo maiores, tanto se in omnibus magis humiliant. Vt quis malus & imperfectus, si cognoscat & talem existimet, non multum est, & bonum & laude, sed admiratione dignum, vt etiam non est, quod agricolæ filius, non vult haberi Regis filius, & pauper se pauperem ducat, & ægrotus ægrotum, & protalibus ab aliis haberi volunt: sed mirandum est, quod diues se faciat pauperem, & magnus se abiciat & abiectis similem reddat, se paruum faciens. Siergo dicit Sanctus, mirum non sit, quod quis malus & imperfectus se malum & imperfectum reputet; sed tamen mirum fuerit, si talis se bonum & perfectum habeat: Idemque esset, ac si quis leprosus se sanum crederet. Sed quod quis multa virtute præditus, & multis donis à Deo ornatus, & vere in Dei conspectu magnus, sese abiciat & pro paruo habeat, hæc (dicit Sanctus Bernardus) magna & admiratione digna humilitas est: *Magna & rara profecto virtus est, cum magna opereris; magnum te nescire, cum omnibus nota sit sanctitas tua; te solum lateat: cum omnibus mirabilis appareas; tibi soli vilescas. Hoc ego ipsis virtutibus mirabilis duco.* Hæc humilitas perfectissime in Angelorum Regina fuit, quæ cum sciret se Deimarem electam, se profundissima humilitate eius ancillam & seruum profitebatur: *Eccæ ancilla Domini* Dicit Sanctus Bernardus: *Mater Dei eligitur, & ancillam se nominat.* Et beata ex Elisabeth orate prædicata inter mulieres & ad tantum honorem, vt erat Dei matrem esse, eleuata, nullam sibi tantæ celsitudinis gloriam adscribit, sed omnem Deo acceptam fert; illum propterea magnificans & exaltans, ipsa in profundissima sua humilitate integra & firma permanente: *Magnificat anima mea Dominum. & exaltauit spiritus meus in Deo saluatore meo. Quia respexit humilitatem ancilla sua.* Cœlestis hæc

hæc est humilitas, eaque Sanctorum in
 cælo regnantium est. Idque est, quod di-
 cit Sanctus Gregorius, illud fuisse, quod
 Sanctus Iohannes in Apocalypsi vidit de
 viginti quatuor illis Senioribus, qui an-
 te Dei thronum eum adorabant, tollentes
 coronas ex capitibus suis, & ponentes
 eas ante thronum. Dicitque coronas
 deponere ad pedes throni Dei, esse sibi
 victorias non attribueri; sed totum Deo
 adscribere, qui robur & vires ipsis ad
 vincendum suggerit, & ei omnem glori-
 am & honorem dare: *Dignus es Domine
 Deus noster accipere gloriam & honorem
 & virtutem, & ut coronas ad pedes tuos
 deponamus: quia tu creasti omnia, & pro-
 pter voluntatem tuam erant, & creata sunt,*
 & si quid boni habemus, id fit, quia tu
 voluisti.

Hic ergo tertius humilitatis gradus est
 ut quis se ob dona & gratias, quæ à Deo
 accepit, non extollat, nec sibi adscribat,
 sed omnia Deo attribuat, ut auctori & om-
 nis boni datori.

Poterit tamen quis dicere: Si in eo si-
 ta est humilitas; omnes humiles sumus:
 quis enim ignorat, omne bonum à Deo
 venire, & à nobis nihil esse nisi pecca-
 tum & miseriam? Quis est qui non di-
 cat: Si Deus mihi manum suam sub-
 strahat, ego omnium mortalium ne-
 quisimus forem? *Perditio tua Israel: tan-
 tummodo in me auxilium tuum: ex no-
 bis enim non nisi peccatum & perditio-
 nem habemus, omne vero bonum à Dei
 liberalitate est. Hoc fidei Catholicæ est;*
 sicque videmur omnes humilitatem ha-
 bere, omnes enim facile hoc verum esse
 credimus, quod tota Sacra Scriptura
 id plene doceat. Sanctus Apostolus in E-
 pistola sua canonica dicit: *Omne datum
 optimum & omne donum perfectum desur-
 sum est, descendens à Patre luminum* Et san-
 ctus Apostolus Paulus: *Quid habes, quod
 non accepisti? Non quod sufficientes simus
 cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis, sed
 sufficientia nostra ex Deo est. Deus est qui o-
 peratur in vobis & velle & perficere pro bo-
 na voluntate.* Dicit nos nihil, quod ad

salutem nostram facit, nec operari, nec
 loqui, nec desiderare, nec cogitare sine
 Deo posse. Et qua meliori similitudine
 nobis potest id persuaderi, quam ea, quæ
 CHRISTVS Seruator noster ipse in Eu-
 angelio adfert: *Sicut palmes non potest fer-
 re fructum à semetipso, nisi manserit in vi-
 te; sic nec vos, nisi in me manseritis, nec a-
 licuius meriti opus facere potestis per
 vos. Ego sum vitis, vos palmites, qui ma-
 net in me, & ego in eo, hic fert fructum mul-
 tum, quia sine me nihil potestis facere. Quid
 palmitis fertilius, qui vitæ vnitus est? &
 quid vtilius palmiti à vitæ separato? Ad
 quid valet, interrogat Deus Prophetam
 Ezechielem: *Fili hominis quid fiet de ligno
 vitis? Dicit lignum non esse, quod ad fa-
 bricandum aptum sit, nec ut stirpes ex eo
 fiat, cui quid possit alligari, palmes à vi-
 te resectus ad nihil, nisi ad ignem va-
 let.**

Similes ergo huic nos sumus nisi ve-
 ræ vitæ vniamur, quæ est CHRISTVS
 Seruator noster: *Si quis in me non manserit,
 mittetur foras, sicut palmes, & arefcet,
 & colligent eum, & in ignem mittent, &
 ardet.* Ad nihilum nisi ad ignem vtilis su-
 mus: si vero quod sumus, gratia Dei id
 fit, ut dicit Sanctus Paulus: *Gratia Dei
 sum id, quod sum: Videmur omnes hac de
 veritate recte certiores facti, omne bo-
 num, quod habemus à DEO esse,
 & à nobis nihil habere, quam pecca-
 ta, & nihil boni adscribere debere, sed om-
 nia DEO, cui omnis honor & glo-
 ria debetur. Hoc credenti non admo-
 dum difficile videtur, ut pro vltimo &
 perfectissimo humilitatis gradu ponatur,
 quandoquidem id tam clarum
 & manifestum est: tale enim prima
 facie intuenti, & superficialitè fac-
 ile videretur; sed hoc difficillimum
 est.*

Dicit Cassianus incipientibus faci-
 le videri, nihil sibi attribueri, & non
 inniti nec propriæ industriæ & diligen-
 tiæ fidere, sed totum in DEVM confer-
 re & in illi adscribere; sed difficillimum
 est.

Vt e-

Ioan. 15. 4.

Exech. 15. 2.

Ioan. 15. 6.

1. ad Cor. 15. 10.

Difficile est

virtute præ-
 ditum, nihil
 sibi tribua-
 re.

Cassian. coll.
 3. de castit. &
 17. inter col-
 lat.

1. ad Corinth.
3. 9.

Vt enim partem aliquam in bonis operibus habemus. *Dei enim sumus Adiutores*: vt S. Paulus ait, & cum Deo concurrimus; statim & quasi non sentientes nobis ipsis innititur & confidimus, & surrepit secreta quædam consumptio & superbia, nobis persuadentes diligentia & industria nostra id factum esse, sicque statim extollimur & euanesco, & operibus, quæ facimus, nos eleuamus, quasi nostris viribus contigissent, & nostra sola forent, ideoque negocium hoc tam facile non est, vt videretur. Sufficit ergo scire, sanctos hunc perfectissimum humilitatis gradum ponere, dicereque magnorum virorum humilitatem esse, vt intelligamus in eo maiorem difficultatem & perfectionem sitam esse, quam putamus.

Quis sit summus humilitatis gradus.

Magnæ sanæ perfectionis est, si quis à Deo magna dona accipiat, & magna operetur, & in Deum omnem gloriam transfundat, vt debet, nec sibi inde quid adscribat, nec vanam aliquam habeat satisfactionem. Difficile est & paucis datum, honore affici, & vt sanctum laudari, & laudes & honores non pluris facere, quasi nihil essent: magnaque ad hoc virtute opus est.

Chryso-
stomus.

Dicit S. Iohannes Chryso-
stomus, inter honores versari, & honoratum nihil ex honoribus in animum demittere, idem esse, ac si quis inter famosas mulieres sit, & eas aliquando impudicis oculis non adspiciat. Difficile & periculosum hoc est, ad quod maxima virtus necessaria est: bonoque capite indiget, qui in magnis ambulat, & vanitatem non sentit, omnes enim huiusmodi capita non habent: Angeli enim in cælo non habebant, videlicet Lucifer & Socii, hincque euauerunt, & in abyssum inferni præcipitati sunt. Hoc Angelorum peccatum fuisse dicunt, quod à Deo tam pulchri & cum tot naturalibus & supernaturalibus donis creati. *In veritate non steterint*, nec Deo omnem gloriam dederint, sed sibi fisci sunt; non quod putarent se à seipsis hæc dona habere, norunt enim illa à Deo

Ioan. 8. 44.

procedere, & se ab eo dependere, quod se creaturas scirent; sed vt dicit Propheta: *Ezechiel, Eleuatum est cor tuum in decore tuo, perdidisti sapientiam tuam in decore tuo*, quod in decore suo euauerit, gloriantes in donis illis, quæ à Deo acceperunt, & in illis delectantes quasi à se haberent, non illa Deo accepta omnia tulerunt, ipsi gloriam & honorem dantes, nisi quod superbierant se vane extollentes, & sibi blandientes, quasi & ex se bonum haberet. Sic vt quamuis intellectu cognoscerent gloriam soli Deo deberi, eandem voluntate furabantur, & sibi adscribebant. Inde videre est, non tam facilem hunc esse humilitatis gradum, vt vulgo creditur, quandoquidem & ipsis Angelis tam difficilis fuit, vt ex altitudine, in qua Deo positi erant, caderent, quod in eo persistere non possent. Si ergo Angeli tantum robur non habuerint, vt celsitudinem suam tuerentur, sed euauerint, & ceciderint, multo magis nobis timeandum est, ne euanescamus, dum in excelsis positi & eleuati sumus: tam enim miser sumus, (teste Regio Propheta) vt tanquam fumus euanescamus: *Mox vt honorificati fuerint & exaltati, deficientes quemadmodum fumus deficient*, Psalm 36. vers. 20. Vt enim fumus, quo altius ascendit, tanto plus dispergitur, & euanescit; sic & homo superbus, & miser, quo plus exaltatur, & honoratur, eo magis euanescit.

Quam recte & apposite Christus Redemptor noster nos de hac re monet? Narrant Euangelistæ, postquam septuaginta duos discipulos prædicatum miserat, illos redisse lætos, & de sua missione gloriantes & dicentes: *Dominem mira fecimus, & dæmonia ipsa nobis obediunt in nomine tuo*. Seruator noster subito respondit: *Videbam Satanam sic* *ut fulgur de caelo cadentem*. Cauete vobis de vana delectatione, ideo enim Lucifer ex cælo deturbatus est, quod de statu excelsis, in quo creatus erat, vane delectaretur, & de se, & donis acceptis

se iactaret, nec Deo gloriam & honorem adscriberet, sed se eo vellet extollere. Cauete ne idem vobis contingat, nolite extolli miraculis & magnis operibus, quæ meo nomine facitis, & ne ideo vane superbiatis. Nobis idem dicit. Cauete ne superbiatis, quod vestro auxilio multum boni cum proximis fiet, & multæ animæ lucrifiant. Cauete, ne vano hominum applausu & opinione delectemini, cauete ne vos extollatis, & honor & existimatio mentibus vestris inhæreat, hoc enim Luciferum cadere fecit, & ex Angelo in diabolum vertit. In quo, vt ait Diuus Augustinus videre erit, quantum malum sit superbia, quandoquidem ex Angelis facit diabolos: quantumque contra bonum sit humilitas, quæ homines sanctis Angelis similes facit. *Humilitas homines sanctis Angelis similes facit, & superbia demones ex Angelis facit.*

CAPVT XXXI.

Declaratur, in quo tertius humilitatis gradus consistat.

NONDUM expositum est, in quo tertius hic humilitatis gradus consistat, ideoque necesse id paulo plenius explicari, vt tanto facilius in actum deducatur, quod hic expetitur. Hunc humilitatis gradum aiunt Sancti in eo positum esse, vt quis norit distinguere aurum, quod à Deo in donis & beneficiis eius accepimus, & lutum & miseriam, in qua versamur, & dare cuique quod suum est, Deo, quod Dei, & nobis, quod nostrum est, vtque id debito cum ordine fiat, in quo totum hoc negocium situm est. Ita vt in eo humilitas non sita sit, vt speculatiue sciamus nos ex nobis nihil posse, & bona omnia à Deo solo prouenire, illamque esse qui in nobis operatur & velle, & incipere & finire sua bona & libera voluntate, vt dicit Sanctus Apostolus

Rodriguez exercit. pars 2.

Paulus. Hæc enim speculatiue nosse, quod fides ita dicitur, facile est, omnesque id Christiani norunt & credunt: sed id practice nosse & exercere, idemque tam certum & firmum habere, quasi oculis cerneretur, & manibus palparetur & tangeretur, hoc teste Diuo Ambrosio excellentissimum donum & magna Dei gratia est.

Phil. 2. 13.
Amb. epist. 84. ad sacram virginem Demetriadem.

Ad quod docendum adfert illud Diui Pauli: *Nos autem non spiritum huius mundi accepimus, sed spiritum qui ex Deo est, ut sciamus, quæ à Deo donata sunt nobis.* Quod quis aduertat & noscat dona à Deo accepta, vt aliena & recepta & Dei liberalitate & misericordia data; ipsius particulare donum & gratia est; dicitque Sapiens Salomon summam esse sapientiam: *Et ut sciui, quoniam aliter non possem esse continens, nisi Deus det, & hoc ipsum erat sapientia, sciens cuius esset hoc donum: Et alter textus dicit: Et hoc ipsum summa erat sapientia.* In hoc ergo, quod Sanctus Paulus dicat esse Dei particulare donum & gratiam, & Salomon summam sapientiam, consistit hic humilitatis gradus. *Quid habes, quod non accepisti? si autem accepisti, qui gloriaris, quasi non accepisti?* Alienum est omne, quod habes & acceptum dicit S. Paulus, à nobis nihil boni habemus, ideoque de eo non glorandum, quasi non acceptum sed tibi proprium esset.

1. Cor. 2. 12.
Sap. 8. 27.
1. Cor. 4. 7.

Hæc sanctorum humilitas erat, qui quamuis multis Dei donis & gratiis ditati essent, & ab eo ad perfectionis culmen leuati, & ab hominibus ad magnum honorem & existimationem; tamen tam viles in propriis oculis erant, tamque mentibus eorum infixæ erat propria abiectio & humilitas, quasi nihil eorum donorum possiderent. Nulla mentibus eorum adhærebat vanitas, nec quid eius honoris & existimationis, quibus à mundo afficiebantur, optime enim discernere norunt alienum & proprium, eamque ob causam dona, honores & existimationes metiebantur vt aliena & à Deo accepta in illumque refundebant &

f omnem